

TEBİİ
HALKLARIN EŞİTLİK VE DİYALOG PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14456
Tarih : 14.10.2025

35750

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

İstanbul Üniversitesi öğrencisi Azerbaycan vatandaşı Nanaxanim Babazade, 21 Ağustos 2025 tarihinde üniversitede yemek zamlarını protesto eden öğrenciler arasında bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alınmış, ardından 52 gündür Geri Gönderme Merkezi'nde tutulmaktadır.

Basına ve sivil toplum kuruluşlarına yansıyan bilgilere göre Babazade, gözaltı ve idari gözetim süreci boyunca çıplak arama işkencesine maruz kalmış, ajanlık teklifleriyle tehdit edilmiş, içecek suya dahi erişemediği, hastalık geçirmesine rağmen hastaneye sevk edilmediği ve hastaneye götürülürken kolluk şiddetine uğradığı iddia edilmiştir.

Nana'ya Özgürlük İnisiyatifi'nin açıklamasında, öğrencinin GGM'de "aç bırakıldığı", "sağlıksız koşullarda tutulduğu" ve "hastalığının kötüleşmesine rağmen tedavi edilmediği" ifade edilmiştir. Bu iddialar yalnızca bireysel bir hukuksuzluğa değil, aynı zamanda Göç İdaresi Başkanlığı'nın denetim eksikliğine, kadın ve göçmen kimliğine yönelik ayrımcı uygulamalara ve sağlık hakkına erişim ihlallerine işaret etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu 1951 Cenevre Mülteci Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve BM İşkenceye Karşı Sözleşme gibi uluslararası yükümlülükler, devletin gözetimi altındaki her bireyin yaşam, sağlık ve onur hakkını güvence altına alır. Bu bağlamda Nanaxanim Babazade'ye yönelik iddialar yalnızca idari bir ihmal değil, aynı zamanda insanlık onuruna karşı işlenmiş suç niteliğindedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Nanaxanim Babazade hakkında herhangi bir sınır dışı kararı verilmiş midir? Verildiyse hangi gerekçelere dayanmaktadır?
2. Yurt içerisindeki protestolara katıldığı gerekçesiyle bugüne kadar kaç öğrenciye sınır dışı kararı verilmiştir?
3. Gözaltına alınma sürecinde veya Geri Gönderme Merkezi'nde bulunduğu dönemde fiziksel veya psikolojik şiddet uygulandığı iddialarıyla ilgili idari soruşturma başlatılmış mıdır?
4. Geri Gönderme Merkezlerinde çıplak arama, yetersiz beslenme, suya erişim engeli, kolluk şiddeti gibi uygulamalara dair tespit edilmiş sistematik vakalar bulunmakta mıdır?
5. Göçmen kadınların idari gözetim altındaki süreçlerinde kadın personele erişim ve psikososyal destek hizmeti sağlanmakta mıdır?
6. Babazade'nin ajanlık teklifini reddettiği ve bu nedenle idari gözetim süresinin uzatıldığı iddiaları doğru mudur?
7. Geri Gönderme Merkezlerinde gözaltı süresi dolmasına rağmen tutulan kişilere ilişkin bağımsız denetim mekanizması mevcut mudur?
8. Göç İdaresi Başkanlığı ve Emniyet birimlerinin uluslararası hukuk yükümlülükleri kapsamında kadın göçmenlerin haklarını korumak için aldığı özel tedbirler nelerdir?